

celo tonante; & fulminante, tempestate saepius exagitante, & naufragio jam jam ad te deglendum imminentem? Quid, inquam, ageres? Merces, pecunias, vestes, & omnia proceres, ut nudus portum ariperet. In funeris, leviori que tempeste verari. Gehenna aperta est, super latera inferni ambulas, furor divinae vindictae, qua à tanto tempore flagelum distulit, jam jam ictum interquæ. Nisi omnium virium conatu, quo uteris in declinando corporis naufragio, utraris in hac expellenda lepra ferociissima, & ipsi visceribus, & sanguini harente, acrum de tua salute est. Desperationis ergo laqueo me jugulas? In desperationem ne te conjectorem, si in dicto corporis naufragio constituto tibi suaderem, ut omnibus abjectis contenderes, & niteris portum nudus, & semivitus teneres? Immò tu miser de salute tua desperare obstinate vis, qui tanta obeversa mortifera peste eam expellere reculas. Difficilime praeticebe remedia? Verum habet. At diuturna experientia didici hunc morbum putridum alii remedis non curari. Cedo. Quid difficultus quam projicere merces, thesauros, vestes ipsas, ut corporis naufragium evadas? Difficilliora haec sunt, quam quæ ego prescribo, ut animæ naufragium declines. Vis erga fanari? Paradisi apertus est. Christus expansis brachis te expectat. Potes ejusdem adjutus gratia, si vis. Sed necessaria est deliberatio vehementissima, atque fortissima supra quam explicari potest. Requiritur universalis magnanima, & robusta mutatio integre vita. Conatus illos adhibere debes, quos exerceres ad corporis naufragium vitandum, & flammarum ardentium fornacem. Remedium efficax in hoc veritut in peruersum illis sit, dumquām se emendatores nisi difficilissimo, & violento labore, genuit, planctu, jejunio, cinere, & cilicio. Si semel portum emendationis post duorum, aut triuum mensium intervallo severa penitentia atteris, felicissimè triumphantibus ambulabis viam arcum Domini nostri Iesu Christi, non fecis ac ille qui naufragium corporis evasit. Tentionum ictus aliquos patieris; sed feliciter eos exstabis, & deridebis.

VI. His peractis, tum absolutionem imperitimi, o Confessarii, & sacramentorum frequentia, allisque pietatis operibus confirmate, & rotaborate convalescentes. Credite, credite, absolutionem facilitate foyetur hac peccatis, non sanatur. Paucos utique lucrabitini, quia pauci sunt electi. Sed cavete ne dum nimia, & crudelissima benignitate salvare istos suos continentur se in luto libidinis revolentes contendit, eternum periret ipsi. Advertez vosfris istos esse, & versutos. Se abstineat solent à pollutionibus per unam, & alteram hebdomadam, ut vobis eripiane absolutionem. Observez ergo omnia ne decipiatur, & decipiatur ipsi, qui ex facilitate absolutionem anfam peccandi atripiunt.

VII. Debitoribus morosis absolutione non impetratur, nisi prius debita solvant, cum possint, & aliena restituant. Praetextus, & excusationes difficilissime admittantur. Communiter illi debitibus

gravati sunt qui possint, & nolunt solvere. Pauperes nemo fidit pecuniam suam, neque mercies illi dantur, nisi prout solvant. Divites sunt illi qui opprimunt mercatores, & artifices, ut luxum, fastum, & ambitionem fovent.

VIII. Ecce enim quoquæ vanis, ambitionis, luxum, & pompas ad ipsum tribunal deferentibus suspenderat ab soluto, & præterim illis expudoratis, que nuda ubera ostentant, que cum viris sine necessitate convertantur, que munifici, & munera ab amatis recipiunt. Audit S. Carolus Borromaeus in *Infruct. Conf.* ubi rem hanc fuse explicat. Nec etiam ab solvant, qui in *velutum splendor*, aut *superflua corporis ornata* mortaliter peccant. Et quia badii *scutuli pompa*, & *vanitatis ad summum creverunt*, *parisimam ex culpa confessariorum*, qui ab hoc peccato penitentes suos *inconsolabilius* (N. B.) abolvunt, & nullum fortassis ea de re scrupulatum ipsa movent. Si plura cupis, consulte tom. 9. lib. 2. diff. 3. cap. 10.

C A P U T IV.

De Sigillo confessionis.

I. QUÆST. I. Quo jure Confessarius custodire secretum coram, que audierunt in confessione, debent? RESP. Tríplici, Naturali, Divino, & Ecclesiastico, ut docent omnes. Contraria haec iura peccator violator. Hoc sigillum oritur ex sola confessione sacramentali, qua penitentes bona fide sua peccata Sacerdoti manifestat ad obinendam absolutionem, quamvis ob indispositionem penitentem, aut defectum jurisdictionis Confessarius absolutione non impetratur. Si quis confiteretur alicui se fingeant Sacerdotem, sit obnoxius sigillo effet.

II. Si quis fingeret confessionem, & sub confessionis laura provocaret ad turpia, aut injuria afficeret Sacerdotem, vel aliquod crimen Sacerdotis ministeri pertinaret, nullum hinc oritur sigillum. Similiter quando aliquid communicatur sub sigillo confessionis, etiam flexis genibus dicatur Confessor, non oritur sigillum sacramentale, sed tantum naturale. Ex sola itaque confessione ordinata ad obinendum absolutionem suo tempore opportuno dandam, oritur sigillum sacramentale.

III. QUÆST. II. Quam gravit sit sigilli custodia, & an licet aliquo in casu illud violaret? RESP. Gravissima est istius sigilli custodia, tríplice jure, ut dictum est, imposta. Nullo unquam in casu, sive privato, sive publico licetum est illud aperire, etiam subeunda mors effet, & periclitetur universus orbis. Materia istius sigilli sunt singula peccata five mortalia, five venialia determinata in confessione manifestata. Summa prudentia, & cautione hoc sigillum custodiendum est.

IV. QUÆST. III. Potest ne Confessarius loqui de auditis in confessione, ex licetia penitentis? RESP. Certum est penitentem posse impetrari licentiam dictam Confessario, cum sigillum sit in

sacrificio abstinere vel fugere, quando cognovit in confessione ab aliquo criminis socio sibi parati insidias, venenum infusum in calice, si delicti complices conicerent ab aliquo sociorum revealatum crimen esse. 2. Nequit Confessarius denegare Eucharistiam, vel benedictionem matrimonii penitenti coram uno, vel alio teste id postulanti, etiam si denegari eidem absolutionem. 3. Non potest sacris interdicere Sacerdotem subditum, aut rejecere canonice electum propter crimina in confessione detecta, neque vitare excommunicatum propter occisionem Clerici in confessione manifestatam.

X. Maritus invita uxore suscipit Sacerdotium. In articulo mortis uxoris confessionem audiens intelligit matrimonium suum esse invalidum, & nullum. Fictitia uxor convalescere. Debitum peste, vel concubinario rejecere à communione, quamquam ad hoc cendum parochianus eidem sitque confiteatur.

XI. QUÆST. IV. Quid responderet Confessarius debet rogatus an audierit confessionem meretricis, concubini, &c. RESP. Respondebat debet se audiisse ejusdem confessionem, suo officio fundum esse. Quid si meretrix schedam, seu testimoniū confessionis petret? Negans dandam esse aliqui. Sed haec opinio mihi falsa est. Confessio facta est, ut supponitur. Si Confessarius dicebat, se eam non absolvisse, frangeret sigillum, ut omnes fatentur. Negans schedam reipsa dicit, se eam non absolvisse. Cedo. Cur neganda est haec scheda? Quia meretrix non fuit absoluta? Si his ratiōnēs consideriter, nullum effet sigillum, nisi cum absolutione imperit; quod est manifestus error. Danda ergo scheda est confessionis auditę, quia non est testimoniū absolutionis.

XII. QUÆST. V. Potest Confessarius dicere, in tali oppido, communitate, collegio gravia interrogator petere ut panderet ea quæ ut Confessarius sit? Tum intrepide Confessarius respondere debet, interrogationem indignam esse, & rejecere interrogatorem ut hominem iniquum. Plures alii causū discuti solent de hoc sigillo; sed quia obvii sunt, & nullius difficultatis, illos prætereat. Confessarius severa, & prudenti lingua custodit omnes resolvit.

XIII. QUÆST. VII. Quinam tenentur ad hoc sigillum? RESP. Præter omnes Confessarios sive legitimos, sive fictos, tenentur omnes interpres quorum ope utuntur penitentes, ut manifestent Sacerdoti peccata sua. Adstantes quoquæ huic sigillo subiecti sunt, cum absque corum praesentia fieri confessio nequeat, ut in communī naufragio, vel peste contingit. Similiter qui audiunt vel eafe, vel industria peccatum confitentium sacramentaliter, servare sigillum hoc tenentur, sicut, & consiliarii, quibus ex necessitate manifestatur perfida penitentem, & Superiores à quibus peritut facutas pro reservatis.

XIV. Confessarius nequit ut notitia habita in confessione ad exteriorem gubernationem. Clemens VIII. an. 1594. prohibuit Regularibus ne confessionis notitia utatur ad regimen exteriorum. Quod decretum confirmavit Urbanus VIII. conf. 26. Quare interfur 1. non posse Confessarium

, deant, diligenterque caveant, ne quærentibus,
, & pulsantibus eorum culpa calum claudatur,
, ne derperdis oves ad ovile dominicum redire
, proferantes eorum manibus ferarum dentibus
, dilanianda tradantur, ne Prodigii Filii egentes,
, & fauci, ad cælestem Patrem reverentes nefas-
, tia eorum improbitate gravioribus peccatorum
, vulneribus dum adhuc in via sunt, confos-
, diantur.

, §. 7. Ut autem præsentes Litteræ ad om-
, nium notitiam facilius deveniant, & nemo
, illarum ignoriam allegare valeat, volu-
, mus illas, seu earum exempla ad valvas Ec-
, clesiæ Lateranensis, & Basilicæ Principis Apo-
, tolorum, nec non Cancelleria Apostolica,
, Curiaze Generalis in Monte Citorario, ac in
, Aci campi Floræ de urbe, ut moris est, affi-
, gi, & publicari, sive publicatas, & affixa-
, omnes, & singulos, quos illæ conciunt, per-
, inde arctare, & affincere, ac si unicue co-
, rum nominatio, & personaliter intimare fu-
, sent: utque ipsarum præsentium Litterarum
, transumptis, seu exemplis, etiam impressis
, manu aliquius Notarii publici subscrispsit, & si-
, gillo aliquius persona in ecclesiastica dignitate
, constituta munus eadem prorsus fides tam in
, iudicio, quam extra illud, ubique adhibetur,
, que ipsiis præsentibus adhibetur, si forent
, exhibita, vel ostense.

, §. 8. Nulli ergo omnino hominum licet
, paginam hanc nostræ voluntatis, sanctiōnis,
, præcepti, mandati, & derogationis infringere,
, vel ei aucti temerario contraire. Si quis auren-
, hoc attentare præsumebit, indignationem om-
, nipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli
, Apostolorum ejus se noverit incursum. Da-
, num Roma apud Sandam Mariam Majorem
, anno Incarnationis Dominiq millefimo septim-
, gentesimo quadragesimo primo, Kalend. Junii,
, Pontificatus nostri I.

II. QUÆST. I. Denuntiante debent Confessa-
, ri sollicitantes maſculos ad turpia? RESP. Car-
, dinalis Goza refert Paulum V. declarasse ann.
, 1612. ejusmodi sollicitantes denuntiando esse vi
, constitutionis Pli IV. in hac quippe constitu-
, tionem dicitur, qui sollicitaverit aliquem penitentem.
Æquum penitens est vir, ac mulier. Et ratio urge-
, rit pro utroque sexu. Comprehenduntur etiam sol-
, licitantes fīe pro se, fīe pro aliis, ut habetur
, §. 2. reſcripta Confit.

III. QUÆST. II. Denuntiandus est Confessa-
, ri qui chartam provocant ad turpia mulieri
, confitentes legem tradit? RESP. Duas sequentes
, haec de re opiniones damnavit Alex. VII. n. 6.
Confessor, qui in sacramentali confessione tribuit
, penitenti chartam posse legendam, in qua ad ve-
, nereum incitas, non censerit sollicitate in confes-
, sione, ac preinde non est denuntiando. n. 7. Modus
, evadendi obligationem denuntiando sollicitationis est,
, si sollicitatus confiteatur cum sollicitante: hic po-
, trii in sum absoſte, absque onere denuntiandi.

IV. QUÆST. III. Sacerdoti qui fingunt se
, Confessarios, cum non sint, denuntiari ne debent,
, si solliciti ad turpia? RESP. Adfirmans senten-

tia vera est, & colligitur ex §. 1. & 2. reſcripto
, Confit. ubi omnes Sacerdotes absque limiratio-
, ne comprehenduntur. Si tamen laici, vel clerici
, fingant se Sacerdotes, & sollicitent ad turpia,
, denuntiandi non sunt, ut communis sententia do-
, cet. Si tamen Confessorius per clericum, aut lai-
, cum sub larva confessionis sollicitaret, denun-
, tiandi effit vi aliarum constitutionum.

V. QUÆST. IV. Quem sensum hæc verba, in
, actu sacramentalis confessionis, vel ante, vel
, immediata post, præferunt? RESP. Qui intra
, spatiū incepit confessionis usque ad finem, in-
, clusivè sollicitant, denuntiandi juxta omnes sunt.
Disputant super alii dubius particulis immediata
, ante, vel post. Missis cavillationibus verba hac
, non physie, sed moraliter accipienda sunt. Imme-
, diatè ante significat, si quis mulierem paratam
, ad confessionem, aut confessionem petentem,
, quamque post accusuram nosceret, provocaret
, ad turpia, sollicitaret immediata ante confessionem,
, licet aliquod spatiū interfluuerit antequam con-
, sticeretur. Immediata post sollicitaret, si peracta
, confessione, vel mulierem chartam ad turpia inci-
, tantem tradaret. Ecclesia legendam, aut
, verbis obsecrari provocaret; si ad domum mulieris
, accederet, vel in itinere comes sollicitaret, de-
, nuntiandus effit.

VI. QUÆST. V. Quem sensum hæc verba,
, vel occasione, vel prætextu confessionis, pro-
, dunt? RESP. Occasio, & prætextus duo sunt di-
, verba. Occasio confessionis sollicitare quis dicitur
, qui re ipsa ex ipso confessione anam sollicitandi
, arripit ad turpia. Prætextus vero confessionis tunc
, est, quando quis simulat, & fingit confessionem,
, ut inde provocare ad venerem queat. Variis mo-
, dis nefariorum Confessor sollicitare ad turpia con-
, fessionis occasio valet. 1. Expressa impunitia.
2. Dum intelligit penitentem luxuria fligita
, consitentem, & ad venerem proclivem, eam
, signis, gestibus, suspicis, aliisque indicis con-
, citat ad libidinem. Hi juxta omnes sunt denun-
, tiandi. 3. Cum ex notitia acquisita in confessio-
, ne propensionis ad venerem, occasionem nascit-
, curam provocandi paulo post confessionem,
, dummodo persona sollicitata prudenter judicare
, queat hanc sollicitationem oriri ex notitia ha-
, bita in confessione. Quarè circumstantia spestan-
, da sunt.

VII. Prætextu confessionis sollicitat Confessa-
, ri qui mulierem invitat ad confessionem, cam-
, que in Ecclesiæ janua expectat, ibi, nulla con-
, fessionis mentione facta, ad venerem incitat. Mu-
, lier, præmissa conventione de peccato carnis pa-
, trando cum Sacerdote, illum domum vocat, &
, ut domesticos eludat proper executionis difficultatem,
, ergotam se fingit, & prætextu confessionis simili
, commiscetur. Ita denuntiandus est.

VIII. Mulier accedit ad Confessorium dicens
, se velle castina die confitenti. Illam iste extra con-
, fessionalē sollicitat, quin confessionem simuleret.
Hic est ne denuntiandus? Vera sententia affirmat.
Similiter denuntiandus est illi Confessorius qui
, mulieri diffuderet confessionem, ut securius illam
, concitaret ad venerem. Omnes quoquè qui in

confessionalē absque confessione vera, aut simula-
, tate sollicitant, denuntiandi sunt, sicut, & illi qui
, adstant mulieres expectantes confitenti, nuti-
, bus, aut signis sollicitant. Qui in Religioforum
, capellis, seu cellulis, ubi confessiones audiun-
, tur, sollicitant ad turpia, denuntiandi sunt, etiam si
, nec audiant, nec simulerent confessionem. In ca-
, teris aliis locis non deputatis ad confessiones au-
, diendas, tunc solum denuntiandi sunt, quando
, Confessor, aut re ipsa audiunt, aut simulant au-
, dire confessiones, si ad turpia sollicitant.

IX. Qui non ad turpia, sed ad alia crimina,
, puta furum, homicidium, sollicitarent, essent
, denuntiandi ex aliis decretis latissimis aduersus sus-
, pectos de heresi. Ut sollicitantes denuntiarent, non
, requiritur quod actus, quo provocant ad turpia,
, sit natura sua mortalis; sed fat est quod ex cir-
, cumstantia loci, temporis, & administrationis Sacra-
, menti talis sit. Similiter denuntiandi sunt Confessorii, qui in dictis locis turpes sermones
, habent cum penitentibus, ut colligitur ex clau-
, sula constitutionis: *sunt cum eis illiciunt, & ini-
, bitiones sermones, sive tractatus habuerint. Innumer-
, i sunt modi, quibus lupi isti rapaces infi-
, cire, & devorare Christi oves solent. Nec eos
, numerare expedit. Quisque ex circumstantiis de-
, prehendere eos valer.*

X. Verba dubia in meliore partem sunt in-
, terpretanda, præfertim dum Confessorius est no-
, noster probatus. Cuilibet etiam cautelis excide-
, verba dubia queunt. Quarè cavendum est ne dum
, iniquorum pravitas coercenda curatur, innocen-
, tum, & proborum hominum fama maculetur.
Dum Confessor sollicitatur, si contentiat, de-
, nuntiandus est.

XI. Quamquam in omnibus aliis delictis
, præsumenda sit correcțio fraterna; quando tamen
, delicta sunt contra bonum publicum, ut sunt
, delicta ejusmodi, & haec se, prætermis correc-
, tione denuntiari debent. Quarè Alexander VII.
, declaravit an. 1660. denuntiando esse sollicitan-
, tes, non præmissa correctione fraterna. Non lo-
, rum persona sollicitata, sed etiam, qui vel casu
, audierunt Confessorum sollicitant, vel ab ipsa
, persona sollicitata, nisi hæc implere onus suum
, vel denuntiare tenetur. Persona sollicitata
, comparet ad tribunal debet: quæ per
, epistolam denuntiari, proprium nomen, & cognomen scribere debent. Si puella, & matrona
, nobiles non audeant adire vel Inquisitorem, vel
, Episcopum, id agere per internum, nempe
, per Confessorium valent. Eligatur Inquisitor,
, aut Episcopus, prout melius expedite denuntia-
, tio finit. Ad penas quod attinet contra calun-
, niatores, & falsos denuntiatores lege reſcriptum
, BENEDICTI XIV.

MONITUM

AD CONFESSARIOS.

I. Brevis de Sacramento Penitentie dispu-
, tatum. Vos, ô Confessorius doctrina, zelo,
, vigilancia supplete quæ ego vel brevitas studio,

vel inficta, & ignorantia prætermis. Duo recorda-
, dari vobis magnopere interest. Unum quod nisi
, vos ipsi conscientia veltra vineam sediu exco-
, lueritis, ex eadem evulsi spinis, veribus, &
, tribulis; nisi inordinatos animi motus moderari;
, superbiā, ambitionem resulgendi in hac mundi
, scena compelere; nisi mundi oblectamentis,
, illecebris, & præstigiis renuntiare satageritis, ni-
, si ipsi calti, mortificati, humiles, devoti fueri-
, sis; fructu ex librorum lectiōne regulas, & artem
, alias regendi animas addicteris. Memento, Ven-
, Magistri Avila doceri vix è mille, & S. Franci-
, cum Salesiūm vix è decem millibus unum Con-
, fessorium optimum, & necessarii doctib⁹ orna-
, tum reperiſtis. Si talia ergo scriberem, quæ non
, intorquerentur in me maledicta? At rogo vos ut
, sapienter revolvatis ejusmodi documenta, &
, illud S. Thomas de Villanova: *Quid Ecclesiam Dei
, bodie perdit, nisi Confessoriorum, & Pauperum bla-
, dias adulatio? Christianorum reformatio à cura
, veltra potissimum pender, & in primis ab Epis-
, copis de quibus infra.*

II. Alterum Christi documentum vobis serio-
, meditandum propono, quod habetur Matth. 13.
Cum autem dormirent homines venit inimicus eius,
, & supereminens vixanza in medio tritici,
, & abiit. Cum autem crevisset herba, & fructum fecisset, tunc
, apparuerunt, & vixanza. Initio vixanza non distin-
, guabantur à tritico, sed eidem simillima erant.
Heinc est quod servis eadem eradicare cupientibus:
Vix imus, & colligamus ea? prohibuit Chris-
, titus inquietus: *Non, ne forte colligentes vixanza, era-
, dicetis cum eis final, & triticum.* Usque dum no-
, quam quadam sistemata moralis doctrina disputan-
, tur in scholis, similia apparent veritatis grano.
Tot speciosi distinctionum, & cavillationum fu-
, cis, & lenocinis incurvantur, ut à tritico vix
, distineti vixanza queant. Verum enim vero cum
, fructus pariendo sunt, tunc refugiet veritas, &
, falsitas vixaniorum suas effundit tenebras.

III. Quo hæc tendunt? Ecce. Novum op-
, iandi modum lib. 1. vobis expulsi, plurimi
, implicatum subtilissimis sophismatis, & blandis
, delictis distinctionibus. Imperitis, & hebetis
, aciei letoribus triticum veritatis, & à falsita-
, tie vixaniorum non omnibus forte perspicue dis-
, tinctum apparuit. Fructus illius opinandi modi,
, teste Ponchise summo, a simplici veritatis evan-
, gelicas grano alienos per omnes hactenus scriptos
, libros, & prælētūm in hoc undecimo ipsi vidisti-
, & manibus feci testigis. Quam sit iustificationis christiana imago, quam nonnulli Calvisti
, depingunt, ab imagine quam S. Paulus, & omnes
, Evangelistæ deinceps, diversa, ipsi vidisti,
, tum in dolore conceperat ex timore aliquis agri-
, tudinis, carcerationis, & infamiae, tum in pro-
, pofito veritatis, & inconstanti, tum in contrariae doctrinarum favorabilium, & non favora-
, bilium. Fructus illos vidisti.

IV. Oculis converte in ultimos, & visi-
, biliores fructus, nempe in Christianorum mores.
Ipsi spectatis amatos, & amatiss., debitos mo-
, rolos, feneratores, perfidios, vanitatum, am-
, bitionis, pomparum lectorum turmatum ad fa-
, cra.

CAPUT V.

De Sollicitatione.

I. PLura diplomata ediderunt Romani Pontifices Paulus IV. an. 1561. Pius IV. an. 1564. Clemens VIII. 1592. Paulus V. 1608. Gregorius XV. 1622. adversus Confessarios sollicitantes, onusque impofero eodem denunciandi ad sacre inquisitionis tribunal. BENEDICTUS XIV. an. 1741. constitutionem edidit, ejus initium est *Sacramentum Penitentiae*: in qua omnia, quae desiderari possunt, resolvuntur perspicuitate summa. Integrum illam exhibeo.

BENEDICTUS EPISCOPUS &c.

Sacramentum Penitentiae, quam secundam post naufragium depederat gratie tabulam sancti Patres aperte nuncuparunt. Nos licet immarentes ad universi dominici gregis curam, superna dispositione vocati, omne studium, & pastoralē sollicitudinem adhibere tenemur ne, quod post amissum Baptismi innocentiam datum est divina benignitate perfugim, per dampnum fraudem, & hominum Dei beneficium, perverse uterum, malitiam naufragis, ac misericordia peccatoribus luctuofum evadat exitium; & quod in salutem, & curationem animarum a Deo, qui dives est in misericordia, institutum est, exercabili scelerorum quorundam Sacerdotum improbitate in eum perniciem, atque interitum vertatur.

§. 1. Dudum quidem a felic. rec. Gregorio Papa XV. Prædecessore nostro per suas literas in forma Brevia sub datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 30. Augusti 1622. Pontificatus sui anno secundo, sapienter prouisum fuit contra quoscumque Sacerdotes audiendis Confessionibus deputatos ad turpia, & in honesta sollicitantibus; & deinceps successivis temporibus ad earam literarum interpretationem, ac declarationem plura subinde à Congregatione Ven. Fratrum Nostrorum S.R.E. Cardinalium aduersus hereticam pravitatem generalium Inquisitorum sub die 11. mensis Februarii an. Domini 1661. prodierunt decretæ, & à rec. mem. Alexandro PP. VII. pariter Prædecessore nostro in Congregatione generali Sancte Romane universalis Inquisitionis die 24. Septemb. 1665. coram eo habita, inter alias ab evangelica veritate, & sanctorum Patrum doctrina alienas, & dissonas propositiones, sexta videlicet, & septima, huc revocanda, damnata, & prohibita fuerunt. Nos itaque naturè perpendiculariter quanti momenti sit ad eternam animarum salutem ea ubique exactè observare, & quantum ad infirmas oves curandas, & decoras S. Ecclesie Dei retinendum interist, ne aliqui Sacerdotes Penitentiae sacramento nefarie abtent, penitentibus pro curatione vulnus, pro pane lapidem, pro pīce serpente, pro medicina venenum portrānt, sed animo secum

recolectentes, sc̄ à Christo Domino Pr̄sides, & Judices animarum constitutos, ea faciliitate, que sublimitati, ac dignitati numeris convenient, tam venerandum sacramentum administrent; motu proprio, & ex certa scientia, ac natura deliberatione nostra prefatas Literas hujusmodi, ac omnia, & singula decreta ad illarum interpretationem, & declaracionem emanata, apostolica autoritate tenore prelēgūti approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis inviolabilis apostolica firmitatis robur adiūcimus; atque eriam, quatenus opus sit, denuo commitimus, & mandamus omnibus hereticarum pravitatis Inquisitoribus, & locorum ordinariis omnium regnum, provinciarum, civitatum, dominiorum, & locorum universi Orbis Christiani, in suis respectivis diocesibus, ut diligenter, omnī humano respectu postposito, inquirant, & procedant contra omnes, & singulos Sacerdotes tam seculares, quam regulares quomodolibet exemplar, ac Sedi Apostolicae immediatè subjectos, quorumcumque Ordinum, Institutorum, Societatum, & Congregationum, & cuiuscumque dignitatis, & praeminentiæ, aut quovis privilegio, & induito munitione, qui aliquem penitentem, quæcumque persona illa sit, vel in actu sacramentalis confessionis, vel ante, vel inmediata, post confessionem, vel occasione, aut praetextu confessionis, vel etiam extra occasionem confessionis in confessionali, five in alio loco ad confessiones audiendas destinato, aut electo cum simulatione audiendi ibidem confessio nem, ad in honesta, & turpia sollicitare, vel provocare, five verbis, five signis, five nūbiis, five tacu, five per scripturam, aut tunc, aut post legendam tentaverint, aut cum eis illicitos, aut in honestos sermones, vel tractatus temerario aucto habuerint; & quos in aliquo ex hujusmodi nefariis excessibus culpabiliter repererint, in eos pro criminum qualitate, & circumstantiis severè animadverterant per condignas penas iuxta memoratam Gregorii præcessoris Nostri constitutionem, quam hic de verbō ad verbum pro infra haberi volumen dantes etiam, si opus sit, & rursus concedentes facultatem, ne delictum tam enorē, & Ecclesie Dei injuriolum remaneat ob probatio num defectum impunitum, jam alias in praetexta constitutione tributam procedendi cum referibus etiam singularibus, dummodo pralumptiones, indicia, & alia adiunctiva concurrant.

§. 2. Meminerint præterea omnes & singuli Sacerdotes ad confessiones audiendas constituti teneri se, ac obligari suos penitentes, quos neverint, fuisse ab aliis, ut supra, sollicitatos, sedulo monere juxta occurrentem casum circumstantias obligatione denunciandi Inquisitoribus, seu locorum Ordinatis prædictis pertinēt, quæ sollicitationem commiserit, etiam si Sacerdos sit, qui juridictione ad absolutum, nem validè impertendam caret, aut sollicitatio inter Confessarium, & penitentem mutua

, fu-

, fuerit, five sollicitationi penitentis confenserit, five consensum minime præstiterit, vel longum tempus post ipsam sollicitationem jam effluxerit, aut sollicitatio à Confessario non profixa, ipso, sed pro alia persona peracta fuerit. Cauant insuper diligenter Confessarii, ne penitentibus, quos neverint jam ab alio sollicitatos, sacramentalem absolutionem impetrant, nisi prius denuntiationem prædictam ad effectum perducentes delinquentem indicaverint competenti judici; vel latrem se, cum priuum poterunt, delatuos spondeant, ac promittant.

§. 3. Et quoniam improbi quidam homines repurient, qui vel odio, vel ira, vel alia iniuria, digna causa committit, vel aliorum impis suorum, sionibus, aut promptis, aut blanditiis, aut misericordiis, aut quovis modo incitati, tremendo Dei iudicio potuisse, & Ecclesiæ autoritate contempta, innoxios Sacerdotes apud Ecclesiasticos judices falso sollicitationis insimulant; ut igitur tam nefaria audacia, & tam detestabilis, le facinus metu magnitudinis pœnitentia coegeretur, quecumque persona, que exercerbit hujusmodi flagitio se inquinaverit, vel per se ipsum innocentes Confessarios impie calunniando, vel scelere procurando, ut id ab aliis fiat, à quocumque Sacerdote quovis privilegio, auctoritate, & dignitate munio, præterquam à Nobis, nostrisque successoribus, nisi in fine vite, & excepto mortis articulo, spe absolutorii, nisi obtinenda, quam Nobis, & successoribus predictis reservamus, perpetuo careat.

§. 4. Deminum magnopere cupientes a sacerdotiis judiciali, & facti Tribunalis sanctitate, omnem turpitudinis occasionem, & sacramentorum contemptum, & Ecclesiæ injuriam longè submovere, & tam exiusta hujusmodi mala prorsus eliminare, & quantum in Domino possumus, animarum periculis occurrere, quas sacrilegi quidam dæmones posuit, quam Dei ministri, loco eas per sacramentum Creatori suo, ac nostro reconciliandi, majori peccatorum mole onerantes in profundum iniquitatibus, barathrum nefariè submergent, nonnullorum Venerabilium Fratrum Nostrorum S.R.E. Cardinalium, & aliquorum in Theologia Magistrorum consilio delupere adhuc acceditibus, quoquæ iteratis plurimis Episcoporum supplicationibus, haec nostra in perpetuum valitura sanctio, quemadmodum à pluribus Episcopis per synodales suas constitutiones jam factum esse novimus, omnibus & singulis Sacerdotibus, tam secularibus, quam regularibus cuiuscumque ordinis ac dignitatis, tametq; alioquin ad confessiones excipiendas approbat, & quovis visi privilegio, & induito, etiam speciali exactione, & specialissima nota, & mentione digno sufficiat, autoritate apostolica, & nostre potestatis pleniori interdicimus, & prohibemus, ne aliquis eorum extra eafuni extremitate, necessest, omnium in ipsius mortis articulo, & deficiente tunc quocumque alio Sacerdote, qui Confessarii munus obire possit, confessionem sacramentalem personæ complices,

, in peccato turpi, atque in honesto contra sextum Decalogi præceptum commiso exciperet, audeat, sublata propterea illi ipso iure quacumque auctoritate, & juridictione ad qualemcumque personam ab hujusmodi culpa absolvendam, adeo quidem, ut absolvit, si quam imperficit, nulla, atque irrita omnino sit, tamquam imperita à Sacerdote qui juridictione, ne, ac facultate ad validè absolvendum necessaria privatus existit: quam ei per præsentem, has nostras adimere intendimus; & nihilominus si quis Confessarius fecit facere aulus fuerit, manjus quoque excommunicatione penam, à qua absolvendi potestatem Nobis soli, nostrisque successoribus dumtaxat reservamus, ipso facto incurat.

§. 5. Declarantes etiam, & decernentes, quod nec etiam in vim cuiuslibet Jubilæi, aut etiam Bullæ, qua appellatur Cruciatæ sanctæ, aut alterius coijslibet indolit confessionem, dicti complices hujusmodi quisquam valeat excipere, eique sacramentalem absolutionem elargiri; cum ad hanc effectum, & in hoc casu nullus Confessarius, upore qui in hujusmodi peccati, & penitentis genere juridictione, ut praefertur, careret, & absolvendi facultate à nobis privatus existat, habendus sit pro Confessario legitimo, & approbat. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis prædictis, quæ nuncupant Cruciatæ sanctæ, vel Jubilæi universalis, & plenarii, nec non quibusvis Ecclesiæarum, & Monasteriorum, & Ordinum quorundam, quorum ipsi Sacerdotiæ fuerint, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis formitate alia roboretur, statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoquæ, Indulsiis, & Litteris Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decrets, etiam motu proprio, aut aliis quomodolibet concessis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis: quibus omnibus eorum tenores prædictibus pro expensis habentes hac vice dumtaxat specialiter, & expesi derogamus, carensque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus demum, ac præcipimus, ut omnes locorum Ordinatii tam præsentem, quam futuri pro tempore existentes in approbatione Confessoriorum tam prædictam Constitutionem, Gregorii Prædecessoris, quam præsentem hanc nostram ab omnibus Sacerdotibus approbamus, dis attente legi, & accuratè observari current, monante eos in Domino, atquehortentur, ut sacrum ministerium ipsorum fidei commissorum summa animi innocentia, morum puritate, judicij integritate peragant, exhibeant, que semper ipsos, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei; memoris prætexta sunt, si locum teneant, ac vices obire summi, atque Aeterni Sacerdotis, qui sanctus, innocens, impollutus, per Spiritum sanctum semper ipsius obiit immaculatum Deo, ut emunda ret conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad servandum Deo viveati. Seduligiter flu-

, deant,

veram accedere. Quenam morum reformatio? Veritatis triticum, sacramenta Christi suos patriones fructus, & quidem ubermos. Ipsa itaque judices federe, & sententiam dicere non sitanata falsitatis immixta sint veritatis grano.

V. Interim huic libro finem imponat doctissimus, & p[ro]fissus Jesuita Cardinalis Bellarminus, qui epistola ad nepotem suum haec scribit: Si quis velit in statu salutem suam collocare, in animo debet certam veritatem inquirere, & non respicere quid **MULTI** (N. B.) hoc tempore dicant, aut faciant. Et si rei certitudo non posset ad liquidum apparet, debet omnino **TUTIOREM** partem sequi, & nulla ratione, nullius imperio, nulla UTILITATE temporali (N. B.) proposita, ad **MINUS** tutam declinare. Agitur enim de summa rei, cum de salute aeterna tractatur. Et facilissimum est (N. B.) conscientiam errorum aliorum exemplo inducere. Hac meditandum, d[icitur] Confessarii.

LIBER XII.

De Sacramentis Extremæ-Unionis, & Ordinis:

DE SIMONIA, ET BENEFICIIS.

DISSERTATIO I.

De Extrema-Unione, & Ordine,

CAPUT I.

Propositiones damnatae, & laxae recententur, quæ reliqua tria sacramenta Extrema-Unionis, Ordinis, & Matrimonii resipiunt.

§. I.

Theesi proscripta ab Alexandra VII. & Innocentio XI.

Alexander VII. damnavit frequentes.

NON est contra iustitiam beneficia ecclesiastica non conferre gratis: quia collator conferens illa beneficia ecclesiastica, pecunia interveniente, non exigit illam pro collatione beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenetatur.

40. Est probabilis opinio que dicit, esse tantum veniale eculam habitum ob dilectionem carnalem, & sensibilem, que ex oculo oritur, secundo pericule confessus ulterioris, & politioris.

Innocentius XI. proficiunt infra scriptas.

9. Opus conjugii ob solam voluntatem exercitum omni penitus care culpa, ac defectu veniali.

45. Date temporale pro spirituali non est simonia, quando tempore non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motivum confundit, vel officium spirituali, ut etiam quando tempore fit solam gratuita compensatio pro spirituali, aut è contra.

46. Et id quicquid locum habet, etiam tempore fit principale motivum dandi spirituali; immo etiam si sit finis ipsius rei spiritualis, sic

ut illud pluris affimeret quam rei spiritualis.

47. Cum dicit Concilium Tridentinum eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, quia nisi quis dignior, & Ecclesie magis utilis ipso iudicaverit, ad Ecclesias promovent, Concilium vel primò videtur per hos digniores non aliud significare velle nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo proposito; vel secundo, locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indigos, non vero dignos; vel tamen loquitur tertio, quando fit concursus.

50. Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium; adeoque sufficit in confessione dicere, se esse fornicatum.

§. II.

Propositiones laxæ quorundam Casuistiarum.

Destinaveram nullas de matrimonio rescribas de laxas opiniones, quod sint adeo fortides, & horrendæ, ut legi fine scandalum vix possint. Verum quia heretici nobis imprudenti, à Casuisticis catholicis multa propulsi defendi; & præstertim impius Petrus Ball plura eorum qua docet hoc in genere Thomas Sanchez, exaggerat; idcirco paucas aliquas rescribam, ut calumniantium hereticorum ora obstruam, intelligentique, minime quorundam Casuistarum laxitatem paradoxa a gravioribus Theologis probati.

I. P. Claudius Lacroix lib. 3. part. 2. n[um] 1000. Gobat n[um] 10. putat in Germania licitum, & esse in Monasteriis per famulos vendere vinum, & panem: id enim propriè non esse habere tabernam, aut negotiari, sed sua vendere transfeuntibus.

II. PP. Salmanticenses tr. 19. c. 1. punt. 4. num. 55. Dicendum igitur est, necessario requiri ad contractum empionis, & venditionis, quod tradicio pecunia, vel alterius rei temporali fiat ex voluntate dandi illam ut premium, seu commensurandi illam cum re spirituali, tantique astimandi; quod fieri per contractum onerolum: hac tamen scelula prava voluntate, etiam temporale detur animo consueta, non ut pretium onerorum, sed gratis, vel ex gratitudine, aut benevolentia, etiam cum aliqua antidoralis obligationis in positione, nulla simonia committitur, sive mutuante ante collationem rei spiritualis conferatur, sive post ipsam, sive finis cuius ipsa.

III. Idem Salmant. ibid. n[um] 56. Si aliquis refugiat beneficium in manibus Pralati, vel in favorem alterius, sed cum eo animo, spe & intentione ut alter ex gratitudine, & antidorali obligatione, munieritis, donis, & obsequiis correspondat, alias finis tali spe non refutatus; sed neque intendens illum alia obligatione, preter antidoralem obligare, nec pacto alio oneroso, aut conventione interveniente, quo alium rigorose obligare intendat; non erit simonia.

IV. Idem Salmant. ibid. Idem est de eo, qui beneficium in manu Pralati, vel in favo-

rem

Diff. I. de Extr. Unct. & Ord. Cap. I.

193

rem alterius resignat ea spe, & intentione ut aliud pinguis ab Episcopo sibi conferatur, aliter non resignatur; si Superiorum non alia, præter antidoralem, obligatione astrictum relinquere intendant. Idem est in similibus casibus.

Valentia §. 3. Sotus art. 2. Rodriguez cap. 58. Palau punct. 4. Suar. Ugol. Sanch. Diana, Less. Layman loc. cit. . . . qui etiam addunt, id veniam esse, etiam si dictum spem verbis, vel scripto exprimat Superioris; quia quod optare licet, etiam verbis exprimere licet; et etiam hec est p[ro]t[er]e ab alio quod ex naturali obligatione teretur.

V. Idem Salmant. ibid. c. 2. punt. 7. n[um] 49. Hinc etiam honestatur quod Monasteria nobilium Monialium pinguiorem dotem, & majorrem summam pro ingressa sustentatione exigant: quia quo fuit Monasteria celebriora, m[ai]ores sumptus habent, & sic major summa, ut dos, pro ingressu assignatur.

VI. Idem Salmant. ibid. n[um] 50. Ceterum si præter dotem sustentationis amplius reciperent, aut petenter Moniales, vel quia ingressura est minus mobilis, vel deformis, vel alia infamia, vis excusari possit a simonia, inquit Sanch. lib. 2. c. 3. dub. 22. n[um] 7. quod verum judicamus, n[on] s[ed] fort. (N. B.) inde Monasterio aliquod detinendum eveniam vel in honore, vel in aliis rebus temporaliis: quia hoc compensari per incrementum dotis licet potest; sicut in matrimonio supra dictim compensa ex equalitate nobilitatis, vel alterius vel inter conjuges per assignata dotis auctarium.

VII. Idem Salmant. ibid. Hinc liberatur à simonia quod apud nostras Moniales frequenter contingit, nemirum quod ut recipiatur vigesima prima, que apud nos dicitur la veinte y una, maior dos exigunt: ut duo forores, vel tres recipiantur in eodem Monasterio, sub tua major simona requirunt, nisi aliis superexcellentibus, qualitatis sunt ornatae: ut viduas admittant exigunt etiam ut dos augentur. Etenim in priori causa intenditur reddere ingressum difficulter: quia cum ex sanctissima virginis M. N. sancta Teresa habeant Moniales nostra ut solum finis virginis, &c. . . . In aliis duabus causis eadem ratione major dos exigunt, ut difficulter sit talis ingressus, &c.

VIII. Idem Salmant. ibid. n[um] 53. Si Monasteriorum etiam diffissimum a recipiendis exigunt ex parte pecuniam pro sustentatione, nec ex jure divino, nec ex positivo simoniam committit. “

IX. P. Nicolaus Mazzotta tr. 3. disp. 5. c. 3. pag. 235. Si autem des aliquid intercessori sive mediato, sive immido, non quidem pro intercessione, sed pro labore, lucro cessante, damno emergente, dispensatio temporis, &c. in eundo, & redeundo; non est simonia, quia ista finit quid temporale omnino extrinsecum. Lacroix n[um] 91. & alli communiter.

X. PP. Salmant. tr. 19. c. 4. punt. 3. n[um] 22. Emens beneficium non facit iustitiam, sed patitur: debebat enim gratis accipere quod dato Tom. II.

R quam-

prosso accipit; & tantum peccat contra religio[n]em, cuius transgresio non obligat ad restituendam. Nec etiam beneficium conferens peccat contra iustitiam, aut ex jure divino invalidam facit collationem.

XI. P. Thomas Tamburinus lib. 8. c. 4. §. 4. n[um] 5. Affero secundò, omnia beneficia, sive m[ai]ores, ut Cardinalatus, & Episcopatus, sive minoria, ut Canoniciatus, & Capellania, sive curiam animatum habentia, ut Abbatis, & Parochi, chiesa, sive non habentia, ut praedictus Canoniciatus, & Capellania, & cetera beneficia quæ simplicita nominantur, abstrahendo ab his quæ dantur in concursu (de quibus mox num. 14) affero, inquam, satis esse ad evitandum mortale, si tale, si conferantur dignis, & idoneis, esto prætermittantur digniores, vel dignissimi.

XII. P. Fillius tr. 41. in Append. cap. 4. n[um] 18. Dico quinto, sententiam quæ censet, satis esse dignos eligere ad beneficia quæ non dantur in concursu, esse probabilem ex Tridentino sif. 7. c. 3. de Ref. dicente: Conferantur dignis & universali astimationes in creatione Beneficiariorum, & Cardinalium, Episcoporum, Abbatum, &c. qui si inter dignos habeantur, laudatur elector, & electio: non laudatur autem communiter, si mala esset, & peccatum mortale.

XIII. P. Tamburinus loc. cit. n[um] 8. Cum immediatè ante Concilium videatur esse contentum de dignis, vel primò videtur per hoc digniores non aliud significare velle nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo proposito: tale, si secundo locutione minus propria posse, ut excludat indigos, ... vel tandem tertio loquitur, quando fit concursus.

XIV. P. Thomas Sanch. lib. 2. diff. 15. n[um] 5. Probabile est valere dispensationem Pontificis in matrimonio rata absque justa causa concessam. . . . Et ratio est quia est probabile indiscretum solabilitatem talis matrimonii esse de jure humano.

XV. Salmanticenses trat. 9. c. 1. punt. 6. n[um] 83. Sponsalia faciunt licita oscula, & amplexus inter sponsos.

XVI. P. Thomas Sanch. lib. 3. disp. 18. n[um] 29. Limitant aliqui hanc sententiam, nisi adiungit ea loca in fraudem decreti Tridentini, ut ibi possent liberè absque Parochio, & testifice, bus matrimonio copulari: tunc enim ajunt esse invalidum. . . . Ceterum displicet mihi hæc limitatio, & credo, si et adiungit eo fine ut possit liberè absque Parochio, & testibus contrahere, esse ratum matrimonium. Primo. Nam quia utitur jure suo, non potest dici fraudem committere, ut ea ratione effectus impediatur.

XVII. Idem Sanchez. loc. cit. disp. 38. n[um] 7. Tertia conclusio. Culpa venialis est ea verba, Ego conjugo vos, &c. omittere. . . . Probatur: quia materia non est gravis, cum ea verba non sint forma sacramenti, nec pertinente ad somnitatem magni momenti, nec includant mysticæ, tertiæ magnæ significationis. Præterea quia